

Plan R3-2037

Flerårigt försök med kväveintensiteter vid olika tillförsel av P och K i Norrland
Ingår i bördighetsstudierna

Omfattning Offer, Y 7/69 och Röbbäcksdalen, AC 410/69, inleder ett 7:e omlopp, 2018-2024.

Förändrad plan Från och med 2004 infördes två förändringar i försöksplanen.

1) Den högsta PK-nivån, som tidigare innebar en kraftig uppgödsling med både P och K blir nu en 0-nivå med avseende på P och K, dvs ingen tillförsel av PK utöver vad stallgödseln ger.

2) Moment med uppgödsling med K utesluts och ersätts med moment med halv ersättning respektive ingen mineralisk K-tillförsel alls.

P och K
kg/ha o. år

1. Ersättning P,	ersättning K
2. "- P + 20 P,	"- K
3. "- P + 40 P,	"- K
7. "- P	halv "- K
8. "- P + 20 P,	ej K
9. Ej P	ej K

Fet stil markerar vad som ändrats i förhållande till tidigare plan

Fältplan Split plot med PK-kombinationerna enligt ovan som storrutor och kvävegivor enligt nedan som smårutor. Det ger 6x5=30 försöksled. Två samrutor och totalt 60 rutor.

Kväve-Gödsling Kvävegivorna anpassas till respektive gröda enligt följande:

	Korn	Raps	Vall	Vall-insädd
1	0	0	0	0
2	30	60	40	25
3	60	120	80	50
4	90	180	160	100
5	120	240	320	200

Kvävet till vallen delas i proportionerna 2:1 mellan två gödslingsstillfällen, så snart tillväxten kommit igång om våren och strax efter första vallskörd. I övrigt tillförs all gödsel utom stallgödsel årligen på våren.

Ersättningsberäkning	Ersättnings storlek bestäms enligt särskilt PM på basis av närmast föregående växtföljdsomlopp. För innevarande omlopp på basis av perioden 2010-2016. Som P-gödselmedel används P 20 och som K-gödselmedel kalisalt K 50, som kvävegödselmedel används N 28 (fr.o.m omloppet 1990-1996, dessförinnan ammoniumnitrat).
Organiska gödselmedel	4 ton/ha ts i stallgödsel på vallbrottet (höst 2021) och 3 ton/ha ts i stallgödsel efter skörd av havre (höst 2024). Stallgödsel spreds ej 2007 på Röbbäcksdalen.
Kalkning	Försöket kalkades med 5 ton/ha kalkstensmjöl (50 % CaO) hösten 1990.
Växtföljd	<p>Y-7-1969</p> <p>2018 Korn</p> <p>2019 Vallinsådd utan skyddsgröda.</p> <p>2020 Vall I</p> <p>2021 Vall II</p> <p>2022 Grönfoderraps</p> <p>2023 Korn</p> <p>2024 Havre</p> <p>AC-410-1969</p> <p>2018 Korn</p> <p>2019 Vallinsådd utan skyddsgröda.</p> <p>2020 Vall I</p> <p>2021 Vall II</p> <p>2022 Grönfoderraps</p> <p>2023 Korn</p> <p>2024 Havre</p> <p>Potatis i växtföljden i stället för grönfoderraps 2008, lades in med hänsyn till R3-3096. Havre ersatte potatis fr o m 2017.</p>
Fröblandn.	5 kg rödklöver 10 kg timotej 10 kg ängssvingel
Skörd	Alla skördeprodukter som bortförs vägs rutvis. Insåningsåret skördas vallen <u>en</u> gång. Övriga vallår tas två skördar. Huvudskörd vid timotejens axgång.
Skörderester	Alla skörderester återförs till den ruta där de producerats.
Bekämpningsåtgärder	Bekämpning av ogräs, sjukdomar och skadedjur utförs vid behov.

- Graderingar** Rutvisa graderingar i tillämpliga fall av planttäthet vår, slutenhet vår, grönskott, bristsymptom, parasitangrepp, stråstyrka vid skörd och botanisk sammansättning (klöver, gräs, övrigt) vid skörd. Datum för axgång graderas ledvis.
- Nederbörd** Uppgift om nederbörden noteras på protokoll från och med gödslingen och fram till skörden och insändes tillsammans med skördekortet.
- Utvintring** Om vallen utvintrar konsulteras inst. för mark och miljö. Om vallen plöjs upp i förtid ersätts den med en ettårig foderväxt.
- Provtagning** Jord: Matjord. (0-20 cm) Ledvisa prov på hösten 2021 före vallbrottet och spridning av stallgödsel samt på hösten 2024 efter skörd, före spridning av stallgödsel.
- Alv. (40-60 cm). Provtagning 2017, nästa gång 2024
- Vid försökens avslutning görs rutvisa analyser av matjorden och ledvisa av alven.
- Uttagning av jordprover: Ett prov skall bestå av minst 10 delprov från varje aktuell ruta. För alvprover minst 5 delprov. Undvik synliga växtrester. Placera borrsticken i bar jord. Alla delprover från ett led samlas upp i en hink och blandas noga. Sedan tas ett mindre prov ut som sänds in för analys.
- Provtagning** Gröda: Korn Ledvisa invägda prov av kärna.
Vall Rutvisa invägda prov vid varje skörd
Raps Rutvisa invägda prov för ts-best.
- Stallgödsel: Provtagning i samband med spridning, höst 2021 och höst 2024.
- Provhantering** Alla prover till: *Inst. för mark och miljö*
Gerda Nilssons väg 5 756 51 Uppsala
Att. Annika Hansson 076-8460843 018-671160 018-673015
- En analysbeställning skall medfölja alla prover, både växt och jord, som skickas för analys. Använd gärna den analysbeställning som utsändes från avd 3 SLU. Packlista i vanlig ordning skall också alltid finnas.

Analyser: Jord: Matjord och alv, pH, P-AL, K-AL, C och N.

Gröda: Kärna, Renvikt, N, P, K
Grönm. Ts rutvis, N, P och K ledvis

Stallg. Ts, aska, tot-N, NH₄-N, P, K, Ca, Mg.

Övrigt Alla åtgärder, provtagningar etc skall signeras med datum på fältkortet.
Gör en notering även i de fall beställd åtgärd ej utförts.

Kontaktperson Gunnar Börjesson, SLU, Inst. för mark och miljö, 018-67 27 53